

Veselības ministrija

Veselības ministrija

Mātes un bērna veselības uzlabošanas plāna 2018. – 2020. gadam izpilde

Sanita Janka

Veselības aprūpes departamenta direktore

sanita.janka@vm.gov.lv

08.06.2022., Rīga

Veselības ministrija

Rīcības virzieni:

Plāna virsmērķis:

uzlabot situāciju mātes un bērna veselības jomā, īstenojot veselības veicināšanu un slimību profilaksi, kā arī veicinot agrīnu diagnostiku, savlaicīgu ārstēšanu un medicīnisko rehabilitāciju.

1. Veselības veicināšana un slimību profilakse

2. Grūtnieces, dzemdētājas, nedēļnieces un jaundzimušo aprūpe

3. Ambulatoro pakalpojumu pieejamība bērnu veselības aprūpē

4. Hronisko pediatriko pacientu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un kvalitāte

Veselības ministrija

Politikas rezultatīvie rādītāji

Samazinās zīdaiņu mirstība (2020. gadā zīdaiņu mirstība 4,3 uz 1000 dzīvi dzimušo, 2020.gadā perinatālā mirstība 6,9 uz 1000 dzīvi un nedzīvi dzimušo)

- Rezultatīvais rādītājs attiecībā uz zīdaiņu mirstību tika sasniegts, ņemot vērā, ka kopš 2018. gada zīdaiņu mirstība saglabājas **zem 4** uz 1000 dzīvi dzimušajiem;
- Rezultatīvais rādītājs attiecībā uz perinatālo mirstību netika sasniegts (**2020. gadā - 7,3** uz 1000 dzīvi un nedzīvi dzimušo).

Veselības ministrija

Īstenotie pasākumi

Eiropas Sociālo fondu ietvaros tika īstenota virkne sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu uztura, fizisko aktivitāšu, psihiskās veselības, atkarību profilakses, seksuālās un reproduktīvās veselības, mutes veselības, vakcinācijas un bērnu drošības jomā.

Veselības ministrija

Īstenotie pasākumi

- nodrošināta valsts apmaksāta vakcinācija pret sezonālo gripu grūtniecēm un bērniem līdz 2 gadu vecumam;
- uzlabojusies situācija valsts apmaksāto zobārstniecības pakalpojumu kvalitātē un pieejamībā bērniem;

Īstenotie pasākumi

- Grūtniecēm ir nodrošināta speciālistu pieejamība pēc *zaļā koridora* principa;
- palielinājusies US, t.sk. ģenētiskā skrīninga ietvaros veikto US izmeklējumu aptvere;
- US speciālistiem paredzētas stingrākas sertifikācijas un resertifikācijas prasības;

Veselības ministrija

Īstenotie pasākumi

- izvērtēti priekšnosacījumi *Piena bankas* izveidei;
- paplašināts jaundzimušo skrīnings;
- bērniem tiek nodrošinātas neonatologa apskates līdz koriģētam viena gada vecumam vai, ja saņemts speciālista atzinums par nepieciešamību turpināt novērošanu, līdz koriģētam divu gadu vecumam;

Īstenotie pasākumi

- NMPD SMC ir izveidota otra neonatologu brigāde, kuras rīcībā ir atbilstoši aprīkoti OMT un atbilstošas medicīniskās tehnoloģijas;
- VI veikusi klīnisko auditu “Augsta riska jaundzimušo pārvešana uz augstāka līmeņa ārstniecības iestādi atbilstoši medicīniskajām indikācijām”;

Īstenotie pasākumi

- ieviesta papildu profilaktiskās medicīniskās pārbaudes veikšana un fiziskās sagatavotības novērtēšana pēc EUROFIT metodes bērniem un pusaudžiem vecumā no 6 līdz 18 gadiem;
- ieviesta profilaktiskās apskates veikšana reizi gadā riska grupas bērniem no 10 gadu vecuma;
- ieviesta neonatologa apskates veikšana bērniem, kuri dzimuši līdz 34. gestācijas nedēļai.

Veselības ministrija

Neīstenotie pasākumi, kuri iekļauti Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2021. -2027. gadam

- Nodrošināt valsts apmaksātas kontracepcijas pieejamību sievietēm, kuras ir pakļautas sociālās atstumtības un nabadzības riskam, kā arī jauniešiem;
- attīstīt valstī vienotu, koordinētu jaundzimušo, dzemdētāju un nedēļnieču pārvešanas sistēmu;

Veselības ministrija

Neīstenotie pasākumi, kuri iekļauti Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2021. -2027. gadam

- nodrošināt augsta riska grūtniecēm, dzemdētājām, nedēļniecēm un jaundzimušajiem medicīniskām indikācijām atbilstošu aprūpi;
- pilnveidot jaundzimušo skrīninga veikšanu un uzraudzību;

Veselības ministrija

Neīstenotie pasākumi, kuri iekļauti Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2021. -2027. gadam

- pilnveidot priekšlaikus dzimušu bērnu dinamisko novērošanu;
- veicināt un pilnveidot multisektorālu sadarbību starp primāro aprūpi, speciālistiem, sociālajiem dienestiem un pašvaldībām sociālā riska un neaprūpēto grūtnieču un jaundzimušo identificēšanai, atbilstošu pakalpojumu un aprūpes sniegšanā;

Veselības ministrija

Neīstenotie pasākumi, kuri iekļauti Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2021. -2027. gadam

- turpināt darbu pie Piena bankas darbības pilnveidošanas;
- izstrādāt dinamiskās novērošanas kārtību bērniem un pieaugušajiem ar hroniskām un iedzimtām slimībām un nodrošināt hroniski smagi slimiem bērniem racionālu un ērtu pāreju no bērna veselības aprūpes uz pieaugušo veselības aprūpi, tai skaitā pakalpojumu pieejamības pēctecību;

Papildus īstenojamie pasākumi

- palielināt US un MR izmeklējumu tarifus;
- nodrošināt zobārstniecības pakalpojumus grūtniecēm;
- turpināt darbu pie redzes profilaktiskā skrīninga pilnveidošanas veselības problēmu agrīnai identificēšanai bērniem;
- izveidot perinatālās mirstības auditu.

Papildus īstenojamie pasākumi

- attīstīt BKUS kā klīnisko kompetenču un zināšanu pārneses centru;
- paredzēt pārraudzības procesu ārstniecības procesu kvalitātes, kā arī atbilstības klīniskajiem algoritmiem un pacientu ceļiem mātes un bērna veselības nozarē novērtēšanai;
- stiprināt primārās veselības aprūpes lomu fizioloģiskas grūtniecības vadīšanā un krūts zīdīšanā.

Veselības ministrija

Paldies!

Sanita Janka

Veselības aprūpes departamenta direktore

sanita.janka@vm.gov.lv

08.06.2022.,

Rīga